

1. ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΖΗΤΗΣΑΜΕ ΑΡΣΗ ΤΟΥ CASUS BELLI ;

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 08/07/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 08/07/2025

Σελίδα: 7

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

Γιατί δεν ζητήσαμε άρση του casus belli;

Ακατανόητο. Το κύριο αίτημα που είχε η Ελλάδα στο τελευταίο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ΕΕ (εκτός από την καταδίκη του παράνομου τουρκοκλιβικού μνημονίου) υπήρξε μια διατύπωση στα Συμπεράσματα με την οποία αποκλείεται η Τουρκία από την ευρωπαϊκή άμυνα. Ενώ μόλις λίγες μέρες πριν ο Πρωθυπουργός έλεγε ότι η συμμετοχή της Τουρκίας προϋποθέτει ως όρο (αιρεσιμότητα) την άρση του casus belli από πλευράς της. Αλλά η Ελλάδα, αντί να ζητήσει, ως λογικό αίτημα, μια διατύπωση/ρύθμιση που περίπου να λέει «το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Τουρκία να άρει το ταχύτερο δυνατό το casus belli... κλπ.», επεδίωξε διατύπωση για τον αποκλεισμό της! Ας σημειωθεί ότι η Αθήνα ουδέποτε ζήτησε κάτι παρεμφερές από την ΕΕ – γιατί; Το γεγονός ότι η Ελλάδα έδωσε μάχη ενάντια στη συμμετοχή της Τουρκίας, ενώ υποτίθεται βρίσκεται σε διαδικασία βελτίωσης σχέσεων μαζί της, πιστοποιεί το ναυαγίο της προσπάθειας/διαλόγου πλήρους εξομάλυνσης σχέσεων με την επίλυση των επίμαχων προβλημάτων. Απλά συντηρούμε για όσο αντέξουν τα «ήρεμα νερά».

Η διαδικασία εξομάλυνσης – που ξεκίνησε την άνοιξη 2023 – οινει θεσμοποιήθηκε με τη Διακήρυξη των Αθηνών (Δεκέμβριος 2023). Τότε θεωρήσαμε ότι άνοιξε ένα νέο κεφάλαιο στις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Καθώς οι δύο χώρες εμφανίστηκαν να συμφωνούν με την υπογραφή τους «να επιλύουν κάθε διαφορά μεταξύ τους με ειρηνικά μέσα και σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο», με αποφυγή συγκρουσιακών καταστάσεων και δυνητικής κλιμάκωσης. Και το σημαντικότερο, οι δύο χώρες «δεσμεύτηκαν να αποφεύγουν κάθε δίλωσι, πρωτοβουλία ή ενέργεια που θα μπορούσε να υπονομεύσει ή να απαξιώσει το γράμμα και το πνεύμα της Διακήρυξης». Οι δύο χώρες δεν άλλαξαν βέβαια σε τίποτα τις θέσεις τους πάνω στην agenda των ελληνοτουρκικών θεμάτων. Η Τουρκία συνέχισε να έχει τις θεμιτές ή αθέμιτες σκληρές ή έκνομες θέσεις/δικαιολογήσεις της και η Ελλάδα τις δικές της. Και στη συνέχεια άρχισε ουσιαστικά η παραβίαση τόσο του γράμματος όσο και του πνεύματος της Διακήρυξης από Τουρκία και Ελλάδα. Η Τουρκία παραβιάζει τη Διακήρυξη στο σκέλος των δηλώσεων και με ενέργειες της ως επιβεβαίωση των πάγιων θέσεων/δικαιολογήσεων της («Γαλάζια Πατρίδα», οριοθετήσεις με Λιβύη, Συρία). Και με τον χάρτη Θαλάσσιου Χωροταξικού Σχεδιασμού που παραβιάζει το διεθνές δίκαιο, αν και ουσιαστικά «αντανάκλαστική ενέργεια» του αντίστοιχου ελληνικού σχεδιασμού (όπως λέει το ΥΠΕΞ).

Η Ελλάδα από πλευράς της παραβιάζει επίσης σ' όλη την έκταση τη δέσμευση της Διακήρυξης «για αποφυγή δηλώσεων, πρωτοβουλιών, ενεργειών». Πρώτα απ' όλα μέλος της κυβέρνησης σε κάθε ευκαιρία τονίζει «πόσο μεγάλη απειλή είναι η Τουρκία και πόσο λίγη εμπιστοσύνη μπορούμε να της έχουμε». Θθεν και οι γιγάντιοι εξοπλισμοί. Και βεβαίως με πρωτοβουλίες/ενέργειες καθ' όλα νόμιμες μεν αλλά έξω από το γράμμα και πνεύμα της Διακήρυξης (η Διακήρυξη δεσμεύει τα μέρη να αποφεύγουν όλες τις ενέργειες, νόμιμες ή παράνομες). Όπως θαλάσσια πάρκα (στην πρώτη τους εκδοχή – 2024), Θαλάσσιος Χωροταξικός Σχεδιασμός στο σκέλος που καλύπτει μη νομίμως οριοθετημένα ύδατα «στο απώτατό τους άκρο», πόντιση καλωδίου Ελλάδας - Κύπρου, ορισμός θαλάσσιων οικοπέδων νότια της Κρήτης. Και τέλος η στάση μας για τη συμμετοχή της Τουρκίας στην ευρωπαϊκή άμυνα.

Είναι εμφανές λοιπόν ότι η προσπάθεια πλήρους εξομάλυνσης των ελληνοτουρκικών σχέσεων με επίλυση των προβλημάτων ναυαγεί για μία ακόμη φορά. Γιατί όμως; Για τρεις κυρίως λόγους σε ό,τι αφορά την Ελλάδα. Πρώτον, έξαρση του εθνικιστικού, αντιτουρκικού ρεύματος - πολιτικό κόστος (δηλώσεις Αντ. Σαμαρά κ.λπ.), δεύτερον, αλλαγή των γεωπολιτικών δεδομένων με υποχώρηση της σημασίας του διεθνούς δικαίου, και τρίτον, λόγω της υιοθέτησης της εμφανούς μεροληπτικής στάσης του Ντ. Τραμπ υπέρ της Τουρκίας. Ενώ η στενή σχέση Ελλάδας - Ισραήλ φρενάρει τη διαδικασία. Ο κατάλληλος χρόνος για ουσιαστικότερη πρόοδο στα ελληνοτουρκικά ήταν το 2024. Τον σπαταλήσαμε. Ετσι τα ήρεμα νερά γίνονται βαθμιαία τρικυμιάδη με το casus belli σε ισχύ. Δυσσώωνα.

Ο Π.Κ. Ιωακείμης είναι ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), πρώην προεβουτής - σύμβουλος του ΥΠΕΞ και μέλος του ΕΛΙΑΜΕΠ